

ZAKON O SUDOVIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnivanje, organizacija i nadležnost sudova, organizacija rada sudova i pravosudne uprave, kao i druga pitanja od značaja za uredno i blagovremeno funkcionisanje sudova.

Sudska vlast

Član 2

Sudsku vlast vrše sudovi osnovani ovim zakonom.

Sud je dužan da zakonito, objektivno i blagovremeno odlučuje u pravnoj stvari za koju je nadležan.

Dostupnost sudova i ravnopravnost stranaka

Član 3

Svako ima pravo da se obrati sudu radi ostvarivanja svojih prava.

Svi su pred sudom jednaki.

Javnost

Član 4

Javnost rada suda obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Nepriistrasnost

Član 5

Svako ima pravo na nepristrasno suđenje u razumnom roku i da u njegovoj pravnoj stvari, nezavisno od stranaka i svojstva pravne stvari, sudi sudija određen slučajnom dodjelom predmeta.

Sredstva za rad sudova

Član 6

Sredstva za rad sudova obezbjeđuju se u bužetu Crne Gore.

Sudovi samostalno raspolazu sredstvima iz stava 1 ovog člana.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OSNIVANJE, ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST SUDOVA

1. Osnivanje sudova

Sudovi Član 8

Sudovi su:

- 1) sud za prekršaje;
- 2) Viši sud za prekršaje Crne Gore (u daljem tekstu: Viši sud za prekršaje);
- 3) osnovni sud;
- 4) viši sud;
- 5) Privredni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Privredni sud);
- 6) Upravni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud);
- 7) Apelacioni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Apelacioni sud);
- 8) Vrhovni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

2. Sud za prekršaje

Osnivanje Član 9

Sudovi za prekršaje su:

1) Sud za prekršaje u Bijelom Polju, za teritoriju opština: Bijelo Polje, Andrijevisa, Berane, Gusinje, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Pljevlja i Rožaje, sa dvije područne jedinice u:

- Beranama - za teritoriju opština Berane, Andrijevisa, Gusinje, Petnjica, Plav i Rožaje, i
- Pljevljima - za teritoriju opština Pljevlja i Žabljak;

2) Sud za prekršaje u Budvi, za teritoriju opština: Budva, Bar, Kotor, Tivat, Herceg Novi i Ulcinj, sa dvije područne jedinice u:

- Baru - za teritoriju opština Bar i Ulcinj, i
- Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi;

3) Sud za prekršaje u Podgorici, za teritoriju Glavnog grada Podgorica, Prijestonice Cetinje i opština: Danilovgrad, Nikšić, Plužine i Šavnik, sa područnom jedinicom u Nikšiću za teritoriju opštine Nikšić, Plužine i Šavnik.

Nadležnost Član 10

Sud za prekršaje nadležan je da odlučuje po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka i po zahtjevu za sudsko odlučivanje.

3. Viši sud za prekršaje

Osnivanje

Član 11

Viši sud za prekršaje osniva se za teritoriju Crne Gore sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 12

Viši sud za prekršaje odlučuje po žalbama izjavljenim protiv odluka sudova za prekršaje, odlučuje o sukobu nadležnosti između sudova za prekršaje i vrši i druge poslove propisane zakonom.

4. Osnovni sud

Osnivanje

Član 13

Osnovni sudovi su:

- 1) Osnovni sud u Baru - za teritoriju opštine Bar;
- 2) Osnovni sud u Beranama - za teritoriju opština Berane, Andrijevica i Petnjica;
- 3) Osnovni sud u Bijelom Polju - za teritoriju opština Bijelo Polje i Mojkovac;
- 4) Osnovni sud u Danilovgradu - za teritoriju opštine Danilovgrad;
- 5) Osnovni sud u Žablaku - za teritoriju opština Žabljak i Šavnik;
- 6) Osnovni sud u Kolašinu - za teritoriju opštine Kolašin;
- 7) Osnovni sud u Kotoru - za teritoriju opština Kotor, Budva i Tivat;
- 8) Osnovni sud u Nikšiću - za teritoriju opština Nikšić i Plužine;
- 9) Osnovni sud u Plavu - za teritoriju opština Plav i Gusinje;
- 10) Osnovni sud u Pljevljima - za teritoriju opštine Pljevlja;
- 11) Osnovni sud u Podgorici - za teritoriju Glavnog grada Podgorica;
- 12) Osnovni sud u Rožajama - za teritoriju opštine Rožaje;
- 13) Osnovni sud u Ulcinju - za teritoriju opštine Ulcinj;
- 14) Osnovni sud u Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi;
- 15) Osnovni sud u Cetinju - za teritoriju Prijestonice Cetinje.

Nadležnost

Član 14

Osnovni sud je nadležan:

- 1) u krivičnim predmetima da:

a) u prvom stepenu sudi za krivična djela za koja je zakonom propisana kao glavna novčana kazna ili kazna zatvora do deset godina, bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kome se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, ako za pojedina od ovih krivičnih djela nije propisana nadležnost drugog suda,

b) u prvom stepenu, sudi za krivična djela za koja je posebnim zakonom propisana nadležnost osnovnog suda,

c) sprovodi postupak i odlučuje po molbi za brisanje osude, po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude i odlučuje u tim stvarima kad je tu osudu ili mjeru izrekao;

2) u građanskim predmetima da u prvom stepenu sudi:

a) u sporovima iz imovinskih, bračnih, porodičnih, lično-pravnih i drugih odnosa, osim u sporovima koji su zakonom stavljeni u nadležnost drugog suda,

b) u sporovima povodom ispravke ili odgovora za informaciju sadržanu u medijima i o zahtjevima povodom povrede ličnih prava učinjenih u medijima;

3) u radno-pravnim predmetima da u prvom stepenu sudi u sporovima:

a) iz radnog odnosa,

b) o zaključivanju i primjeni kolektivnih ugovora, kao i sve sporove između poslodavaca i sindikata,

c) o primjeni propisa o štrajku;

4) u ostalim pravnim stvarima da:

a) u prvom stepenu rješava u vanparničnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije propisano;

b) rješava u predmetima izvršenja i obezbjeđenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje;

c) odlučuje o priznanju stranih sudskih odluka, kao i izvršenju stranih sudskih odluka kad je to zakonom propisano, osim onih za koje je nadležan Privredni sud;

5) vrši poslove pravne pomoći;

6) vrši poslove međunarodne krivično-pravne pomoći u krivičnim stvarima po zamolnicama za uručenje pismena.

Osnovni sud je nadležan da odlučuje u prvom stepenu i u drugim predmetima, ako zakonom nije propisana nadležnost drugog suda.

Osnovni sud vrši i druge poslove propisane zakonom.

5. Viši sud

Osnivanje

Član 15

Viši sudovi su:

1) Viši sud u Bijelom Polju - za područja osnovnih sudova u Bijelom Polju, Beranama, Žablaku, Kolašinu, Plavu, Pljevljima i Rožajama; i

2) Viši sud u Podgorici - za područja osnovnih sudova u Podgorici, Baru, Danilovgradu, Kotoru, Nikšiću, Ulcinju, Herceg Novom i Cetinju.

Nadležnost

Član 16

Viši sud je nadležan da:

1) sudi u prvom stepenu u krivičnom postupku za krivična djela za koja je, kao glavna kazna, propisana kazna zatvora preko deset godina bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kome se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja i za krivična djela:

- ubistvo na mah,
- silovanje,
- ugrožavanje bezbjednosti vazdušnog saobraćaja,
- neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga,
- pozivanje na nasilnu promjenu ustavnog uređenja,
- odavanje tajnih podataka,
- izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti,
- povreda teritorijalnog suvereniteta,
- udruživanje radi protivustavne djelatnosti,
- pripremanje djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore,
- protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;

2) sudi u prvom stepenu za krivičnim djelima za koja je posebnim zakonom propisana nadležnost višeg suda;

3) u drugom stepenu odlučuje o žalbama protiv odluka osnovnih sudova;

4) sprovodi postupak utvrđivanja pretpostavki povodom zahtjeva za izdavanje okrivljenih i osuđenih lica i postupak priznanja i izvršavanja stranih sudskih odluka u krivičnim stvarima;

5) rješava sukob nadležnosti između osnovnih sudova na svom području;

6) odlučuje o zahtjevu za brisanje osude na osnovu sudske odluke i po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude koja se odnosi na zabranu sticanja određenog prava, ako je osudu ili mjeru izrekao;

7) vrši poslove međunarodne krivično-pravne pomoći u krivičnim stvarima po zamolnicama za saslušanje lica, sprovođenje posebnih dokaznih radnji, kao i drugim oblicima međunarodne krivično-pravne pomoći;

8) vrši druge poslove propisane zakonom.

Nezavisno od pravila o mjesnoj nadležnosti, Viši sud u Podgorici sudi u krivičnom postupku za krivična djela, i to:

1) organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne;

2) visoke korupcije:

a) ako je javni funkcioner izvršio sljedeća krivična djela:

- zloupotreba službenog položaja,
- prevara u službi,
- protivzakoniti uticaj,
- navođenje na protivzakoniti uticaj,
- primanje mita,
- davanje mita,

b) ako je pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od četrdeset hiljada eura izvršenjem sljedećih krivičnih djela:

- zloupotreba položaja u privrednom poslovanju,
- zloupotreba ovlašćenja u privredi;

- 3) pranje novca;
- 4) terorizma; i
- 5) ratnih zločina;

Za suđenje za krivična djela iz stava 2 ovog člana, u Višem sudu u Podgorici osniva se specijalno odjeljenje.

6. Privredni sud

Osnivanje

Član 17

Privredni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 18

Privredni sud sudi u prvom stepenu u sporovima:

- 1) između privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih lica koja obavljaju privrednu djelatnost (privredni subjekti) iz njihovih privredno-pravnih odnosa i u sporovima koji nastanu između privrednih subjekata i drugih pravnih lica u obavljanju djelatnosti privrednih subjekata, kao i u slučaju kad je u tim sporovima jedna od stranaka fizičko lice, ako je sa nekom od stranaka u odnosu materijalnog suparničarstva;
- 2) povodom registracije privrednih subjekata kao i u sporovima iz odnosa na koje se primjenjuje statusno (kompanijsko) pravo;
- 3) povodom stečaja i likvidacije privrednih subjekata, bez obzira na svojstvo druge stranke i bez obzira na vrijeme pokretanja spora, ukoliko zakonom nije drukčije propisano;
- 4) povodom autorskih prava i srodnih prava, prava industrijske svojine i zaštite žigova, i drugih prava iz intelektualne svojine bez obzira na svojstva stranaka;
- 5) o pravima umjetnika, pravima umnožavanja, presnimavanja i puštanja u promet audiovizuelnih djela, kao i u sporovima povodom računarskih programa i njihove upotrebe i prenošenja između stranaka iz tačke 1 ovog stava;
- 6) radi smetanja državine između stranaka iz tačke 1 ovog stava;
- 7) povodom narušavanja konkurencije, zloupotrebe monopolskog i dominantnog položaja na tržištu i zaključenja monopolističkih sporazuma;
- 8) koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutrašnjim vodama, kao i sporove na koje se primjenjuje plovidbeno pravo, osim sporova o prevozu putnika;
- 9) koji se odnose na vazduhoplove i u kojima se primjenjuje vazduhoplovno pravo, osim sporova o prevozu putnika;
- 10) u drugim pravnim stvarima koje su mu zakonom stavljene u nadležnost.

Privredni sud u prvom stepenu:

- 1) vodi postupak stečaja i likvidacije;
- 2) određuje i sprovodi izvršenje kad je to zakonom propisano ako je izvršnu ispravu donio Privredni sud ili arbitraža kad je to posebnim zakonom propisano, određuje obezbjeđenje između stranaka iz stava 1 tačka 1 ovog člana i određuje i sprovodi izvršenje i obezbjeđenje na brodovima i vazduhoplovima, bez obzira na svojstva stranaka;
- 3) odlučuje u vanparničnom postupku povodom brodova i vazduhoplova;
- 4) odlučuje o priznanju stranih sudskih odluka koje su donijeli sudovi nadležni za rješavanje privrednih stvari, kao i stranih arbitražnih odluka.

Privredni sud pruža međunarodnu pravnu pomoć za pitanja iz svoje nadležnosti i druge poslove propisane zakonom.

7. Apelacioni sud

Osnivanje

Član 19

Apelacioni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 20

Apelacioni sud:

- 1) odlučuje o žalbama protiv prvostepenih odluka viših sudova, kao i o žalbama protiv odluka Privrednog suda;
- 2) rješava sukob nadležnosti između:
 - osnovnih sudova sa područja različitih viših sudova,
 - osnovnih i viših sudova,
 - viših sudova;
- 3) vrši i druge poslove propisane zakonom.

8. Upravni sud

Osnivanje

Član 21

Upravni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 22

Upravni sud odlučuje u upravnom sporu i vrši druge poslove propisane zakonom.

9. Vrhovni sud

Osnivanje

Član 23

Vrhovni sud je najviši sud u Crnoj Gori sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 24

Vrhovni sud:

- 1) odlučuje u trećem stepenu kad je to zakonom propisano;
- 2) odlučuje o vanrednim pravnim lijekovima protiv odluka sudova u Crnoj Gori;
- 3) odlučuje po pravnim sredstvima protiv odluka svoga vijeća kad je to zakonom propisano;
- 4) odlučuje o prenošenju mjesne nadležnosti kad je očigledno da će drugi stvarno nadležni sud lakše sprovesti postupak ili iz drugih važnih razloga;
- 5) određuje mjesno nadležni sud kad nije isključena nadležnost sudova u Crnoj Gori i kad se na osnovu pravila o mjesnoj nadležnosti ne može pouzdano odrediti koji je sud u određenoj pravnoj stvari mjesno nadležan;
- 6) rješava sukob nadležnosti između sudova raznih vrsta na teritoriji Crne Gore, osim kad je za rješavanje sukoba nadležnosti propisana nadležnost drugog suda;
- 7) vrši i druge poslove propisane zakonom.

O prenošenju mjesne nadležnosti, o određivanju mjesno nadležnog suda i o sukobu nadležnosti, Vrhovni sud odlučuje van rasprave, u vijeću od troje sudija.

Opšta sjednica Vrhovnog suda

Član 25

Vrhovni sud u Opštoj sjednici:

- 1) utvrđuje načelne pravne stavove;
- 2) razmatra pitanja u vezi sa radom sudova, primjenom zakona i drugih propisa i vršenjem sudske vlasti o čemu, kad ocijeni za potrebno, obavještava Skupštinu Crne Gore;
- 3) donosi poslovnik o radu Opšte sjednice Vrhovnog suda;
- 4) predlaže kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda, daje predlog za utvrđivanje prestanka funkcije, disciplinske odgovornosti i razrješenja predsjednika Vrhovnog suda i daje mišljenje o kandidatima za sudije Vrhovnog suda;
- 5) vrši i druge poslove propisane zakonom.

Načelni pravni stav

Član 26

Načelni pravni stav se zauzima o spornim pravnim pitanjima koja nastaju u sudskoj praksi radi obezbjeđivanja jedinstvene primjene zakona od strane sudova.

Načelni pravni stav može se zauzeti po službenoj dužnosti ili na zahtjev suda.

Način vođenja evidencije i objavljivanja načelnih pravnih stavova utvrđuje se poslovníkom o radu Opšte sjednice Vrhovnog suda.

Proširena sjednica Vrhovnog suda

Član 27

Proširenu sjednicu Vrhovnog suda čini Opšta sjednica Vrhovnog suda i predsjednici Apelacionog suda, Upravnog suda, Privrednog suda i viših sudova.

Proširena sjednica Vrhovnog suda vrši poslove propisane zakonom.

III. ORGANIZACIJA RADA SUDA

1. Poslovi organizacije

Poslovi organizacije

Član 28

Pod organizacijom rada suda podrazumijeva se rukovođenje sudom, organizacija sudskih odjeljenja i sjednice svih sudija, organizacija suđenja i unutrašnje poslovanje u sudovima.

Unutrašnje poslovanje iz stava 1 ovog člana, obuhvata poslove sudske uprave i administrativno-tehničke poslove kao i poslove korišćenja pravosudno-informacionog sistema.

Pravosudno-informacioni sistem je jedinstveni elektronski sistem za upravljanje sudskim predmetima u koji se unose, čuvaju i prenose podaci iz evidencija koje vode sudovi.

Organizacija i način unutrašnjeg poslovanja u sudovima uređuje se Sudskim poslovníkom koji donosi organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz prethodno pribavljeno mišljenje Sudskog savjeta.

Okvirna mjerila

Član 29

Potreban broj sudija i službenika i namještenika utvrđuje se prema okvirnim mjerilima rada, koje propisuje Ministarstvo, na predlog Sudskog savjeta.

2. Predsjednik suda

Rukovođenje

Član 30

Radom suda rukovodi predsjednik suda.

Predsjednik suda organizuje rad u sudu, vrši raspored poslova i preduzima mjere radi urednog i blagovremenog izvršavanja poslova u sudu.

Predsjednik suda čija je funkcija prestala istekom vremena na koje je izabran nastaviće da obavlja dužnost sa svim pravima i obavezama koje ima predsjednik suda, do imenovanja novog predsjednika, a najduže šest mjeseci.

Predsjednika suda zamjenjuje sudija određen godišnjim rasporedom poslova u sudu. Godišnjim rasporedom poslova u sudu predsjednik suda određuje

Sudiju koji zamjenjuje predsjednika suda u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti za rad, godišnjim rasporedom poslova određuje predsjednik suda (u daljem tekstu: zamjenik predsjednika suda).

3. Raspored poslova u sudu

Utvrđivanje godišnjeg rasporeda poslova

Član 31

Godišnji raspored poslova u sudu utvrđuje predsjednik suda, najkasnije do 15. januara za tekuću godinu.

U postupku utvrđivanja predloga godišnjeg rasporeda poslova u sudu, predsjednik suda je dužan da:

- 1) vodi računa o ravnomjernoj raspodjeli poslova u sudu i specijalizaciji sudija;
- 2) omogućiti svakom sudiji da se izjasni o predlogu.

Godišnjim rasporedom poslova u sudu predsjednik suda određuje lice ovlašćeno za odnose sa javnošću.

Predlog godišnjeg rasporeda poslova u sudu razmatra sjednica sudija.

Predsjednik suda je dužan da se pismeno izjasni o predlogu sudije ili sjednice sudija u vezi predloga godišnjeg rasporeda poslova u sudu koji nije prihvatio, u roku od osam dana od dana dostavljanja predloga.

Sudije ili sjednica sudija mogu obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda o neslaganju sa godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova

Član 32

Predsjednik suda može promijeniti godišnji raspored poslova u sudu, ako se:

- 1) smanji ili poveća broj sudijskih mjesta ili sudija u sudu; ili
- 2) znatno poveća ili smanji broj ili vrsta predmeta u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova u sudu, vrši se tako da u najmanjoj mogućoj mjeri remeti već utvrđeni godišnji raspored poslova u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova u sudu, vrši se u skladu sa članom 31 ovog zakona.

Dostavljanje i objavljivanje godišnjeg rasporeda poslova

Član 33

Predsjednik suda dostavlja godišnji raspored poslova i njegove izmjene svim sudijama i ističe ga na oglasnoj tabli suda.

4. Slučajna dodjela predmeta

Dodjela predmeta

Član 34

Predmeti se dodjeljuju u rad, bez odlaganja, prema godišnjem rasporedu poslova, metodom slučajne dodjele predmeta.

U skladu sa stavom 1 ovog člana, dodjeljuju se u rad drugim sudijama i predmeti:

- 1) koji su bili dodijeljeni u rad sudiji koji više ne vrši sudijsku funkciju u tom sudu; i
- 2) koji su oduzeti u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Metoda slučajne dodjele predmeta

Član 35

Predmeti se dodjeljuju u rad sudijama metodom slučajne dodjele predmeta, nakon što se osnovni podaci o predmetu unesu u pravosudni-informacioni sistem, na način koji se bliže uređuje Sudskim poslovníkom.

Oduzimanje dodijeljenog predmeta

Član 36

Dodijeljeni predmet oduzima se sudiji ili vijeću samo ako se utvrdi da neopravdano ne postupaju u predmetu, zbog izuzeća sudije ili ako je sudija spriječen da vrši sudijsku funkciju duže od tri mjeseca.

Predmeti čija je hitna priroda propisana zakonom, mogu se oduzeti sudiji ako sudija, zbog odsutnosti ili spriječenosti za rad nije u mogućnosti da u tim predmetima postupi blagovremeno, odnosno u zakonskom roku.

Predmet oduzima predsjednik suda rješenjem.

Rješenje o oduzimanju predmeta dostavlja se sudiji ili vijeću kojem je predmet oduzet.

Protiv rješenja o oduzimanju predmeta dozvoljen je prigovor predsjedniku neposredno višeg suda, a protiv rješenja predsjednika Vrhovnog suda, Opštoj sjednici Vrhovnog suda, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Odluka po prigovoru, donosi se u roku od dva dana od dana prijema prigovora.

Prigovor ne zadržava izvršenje rješenja u pritvorskim predmetima.
Ako se prigovor usvoji, predmet ostaje kod sudije ili vijeća kojem je oduzet.

Pravo uvida u sudski predmet

Član 37

Predsjednik suda ima pravo uvida u predmet koji je u radu kod sudije kad postoje objektivne okolnosti koje ukazuju da sudija ne vrši svoju dužnost u skladu sa zakonom, na osnovu:

- 1) predstavke stranke koja se odnosi na nepostupanje ili neblagovremeno postupanje sudije;
- 2) zahtjeva Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- 3) razloga za pokretanje postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti;
- 4) zahtjeva za izuzeće sudije;
- 5) zahtjeva za ubrzanje postupka (kontrolni zahtjev);
- 6) oduzimanja predmeta dodijeljenog u rad.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, predsjednik suda može zahtijevati od sudije da mu u pisanoj formi dostavi podatke ili izvještaj o predmetima i razlozima zbog kojih predmeti nijesu završeni u zakonskom ili razumnom roku.

5. Opšta sjednica, sjednica sudija i sudska odjeljenja

Rad Opšte sjednice Vrhovnog suda

Član 38

Opštu sjednicu Vrhovnog suda saziva i njome rukovodi predsjednik Vrhovnog suda, po sopstvenoj inicijativi, na predlog predsjednika odjeljenja ili na predlog suda koji traži zauzimanje ili izmjenu načelnog pravnog stava.

Opštu sjednicu Vrhovnog suda na kojoj se utvrđuje predlog kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda, odnosno na kojoj se odlučuje o podnošenju predloga za prestanak funkcije, utvrđivanje disciplinske odgovornosti i razrješenje predsjednika Vrhovnog suda, saziva i njome rukovodi sudija Vrhovnog suda koji zamjenjuje predsjednika Vrhovnog suda.

Opšta sjednica Vrhovnog suda odlučuje ako je prisutno više od polovine sudija Vrhovnog suda, a odluke donosi većinom glasova ukupnog broja sudija Vrhovnog suda.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, predlog kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda utvrđuje se dvotrećinskom većinom ukupnog broja sudija Vrhovnog suda, tajnim glasanjem.

Ako niko od prijavljenih kandidata iz stava 4 ovog člana ne dobije potrebnu većinu u prvom glasanju, glasanje će se ponoviti između dva kandidata koji imaju najveći broj glasova.

Ako u ponovljenom glasanju niko od kandidata ne dobije dvotrećinsku većinu, Opšta sjednica Vrhovnog suda će konstatovati da predlog kandidata za predsjednika Vrhovnog suda nije utvrđen i o tome će obavijestiti Sudski savjet.

Način rada Opšte sjednice Vrhovnog suda određuje se poslovníkom o radu.

Sjednica sudija

Član 39

Sjednicu sudija čine sve sudije tog suda.

Sjednicu sudija saziva i njome rukovodi predsjednik suda.

Predsjednik suda je dužan da zakaže sjednicu sudija na zahtjev sudskog odjeljenja ili najmanje jedne trećine svih sudija.

Sjednica sudija radi i odlučuje ako je prisutno najmanje dvije trećine svih sudija suda, a odluke donosi većinom glasova svih sudija.

Način rada odjeljenja i sjednica sudija bliže se uređuje Sudskim poslovníkom.

Djelokrug rada sjednice sudija

Član 40

Sjednica sudija:

1) razmatra pitanja primjene zakona ako postoji razlika u shvatanjima između pojedinih vijeća ili sudija tog suda;

2) predlaže zauzimanje ili promjenu načelnog pravnog stava;

3) razmatra izvještaje o radu suda;

4) razmatra pitanja od značaja za sudsku praksu, stručno usavršavanje i organizaciju rada suda;

5) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom.

U sudovima u kojima nijesu obrazovana sudska odjeljenja, sjednica sudija, pored poslova propisanih ovim zakonom, vrši i poslove sjednice odjeljenja.

Sudska odjeljenja

Član 41

U sudovima se mogu obrazovati sudska odjeljenja u zavisnosti od broja sudija, obima i vrste predmeta, i to u:

1) osnovnom sudu - građansko, krivično i izvršno;

2) višem sudu – građansko i krivično;

3) Privrednom sudu - odjeljenje za privredne sporove, stečajno, odjeljenje za izvršenje i obezbjeđenje;

4) Apelacionom sudu - krivično i privredno;

5) Upravnom sudu - upravno;

6) Vrhovnom sudu - građansko, krivično, upravno i odjeljenje sudske prakse.

U sudu se može obrazovati odjeljenje sudske prakse, kao i druga odjeljenja prema potrebama specijalizacije za određene vrste poslova.

Sudska odjeljenja se obrazuju godišnjim rasporedom poslova u sudu kojim se određuje broj, vrsta i sastav sudskih odjeljenja.

Sastav i djelokrug rada sudskih odjeljenja

Član 42

Sudsko odjeljenje čine sudije i vijeća, kojima su predmeti raspoređeni u skladu sa godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova u sudu određuje jednog ili više sudija za praćenje i proučavanje sudske prakse, ako za vršenje tih poslova nije određeno odjeljenje sudske prakse.

Sjednice odjeljenja saziva i njima rukovodi predsjednik odjeljenja određen godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Sudsko odjeljenje razmatra pravna pitanja iz svog djelokruga, zauzima pravne stavove o pitanjima iz svoje nadležnosti i vrši druge poslove propisane ovim zakonom.

Sudsko odjeljenje radi i odlučuje ako je prisutno najmanje dvije trećine svih sudija tog odjeljenja, a odluke donosi većinom glasova svih sudija tog odjeljenja.

6. Sudski dani i evidencija sudske prakse

Sudski dani

Član 43

Sudijska funkcija se vrši u sjedištu suda.

Sudijska funkcija može se obavljati i van sjedišta suda (sudski dani), radi bržeg i ekonomičnijeg vođenja postupka i odlučivanja.

Evidencija sudske prakse

Član 44

U sudovima se vodi evidencija sudske prakse.

Način vođenja evidencije sudske prakse i objavljivanja odluka utvrđuje se Sudskim poslovníkom.

7. Sudska uprava

Poslovi sudske uprave

Član 45

Sudska uprava obuhvata poslove koji obezbjeđuju pravilan i blagovremen rad i poslovanje suda, a naročito: unutrašnji raspored poslova u sudu, raspoređivanje sudija-porotnika, poslove vezane za vještake i stalne sudske tumače, razmatranje pritužbi i predstavki, upravljanje pravosudnim informacionim sistemom, vođenje propisanih evidencija i izvještaja, rad sudske pisarnice i arhive, finansijsko i materijalno poslovanje, postupanje po depozitima i ovjera dokumenata namijenjenih upotrebi u inostranstvu.

Izvještaj o radu

Član 46

Predsjednik suda je dužan da izvještaj o radu suda dostavi Sudskom savjetu i Ministarstvu, najkasnije do 10. februara tekuće godine za prethodnu godinu, i da ga u tom roku objavi na internet stranici suda.

Na zahtjev Sudskog savjeta, predsjednik suda je dužan da dostavi posebne, odnosno periodične izvještaje, u roku koji odredi Sudski savjet.

Sudovi dostavljaju posebne izvještaje koji su potrebni za izvještavanje prema Evropskoj uniji i međunarodnim organizacijama, kao i radi praćenja primjene propisa.

Za tačnost podataka u izvještajima odgovoran je predsjednik suda.

Sudski spis

Član 47

Sudski spis čini skup akata vezanih za sudski postupak u određenom predmetu, obuhvaćen popisom spisa.

Označavanje sudskih spisa mora biti jednoobrazno za sve sudove određene vrste i stepena u Crnoj Gori.

Način označavanja, vođenja i čuvanja sudskih spisa, uređuje se Sudskim poslovníkom.

Obnavljanje spisa

Član 48

Ako se spisi predmeta u cjelosti ili djelimično izgube, unište ili oštete, tako da se više ne mogu upotrijebiti, pokreće se postupak za obnavljanje spisa.

Obnavljanje spisa predmeta sprovodi se po pravilima vanparničnog postupka, shodnom primjenom odredaba kojima se uređuje poništaj isprava u vanparničnom postupku.

Postupak obnavljanja spisa predmeta pokreće sud po službenoj dužnosti kad se spisi odnose na postupak koji još nije pravosnažno okončan.

Ako je postupak na koji se odnose spisi predmeta pravosnažno okončan, postupak obnavljanja spisa pokreće stranka ili drugo lice koje ima pravni interes za obnavljanje spisa.

Postupak iz stava 4 ovog člana ne može se pokrenuti poslije isteka vremena za čuvanje spisa u arhivi.

Postupak obnavljanja spisa predmeta vodi sudija pojedinac ili predsjednik vijeća koji je vodio prvostepeni postupak na koji se spisi predmeta odnose, a ako taj sudija više nije sudija tog suda, predsjednik suda određuje sudiju koji će voditi postupak obnavljanja spisa predmeta.

U postupku obnavljanja spisa predmeta primjenjuju se pravila o dokazivanju propisana pravilima onog sudskog postupka koji je vođen u predmetu čije spise treba obnoviti, ali je sud uvijek ovlašćen da, radi obnavljanja spisa predmeta, upotrijebi prepise spisa koji se nalaze kod stranaka, suda ili trećih lica, podatke iz upisnih knjiga i izjave svjedoka, vještaka i drugih učesnika u postupku čiji se spisi obnavljaju.

Kad se obnavljaju spisi predmeta u postupku koji je u toku, sud će nastojati da obnovi sve spise, a kad se obnavljaju spisi predmeta koji je pravosnažno okončan, sud će se ograničiti na spise koji su od bitnog značaja za postupak i za pravne interese stranaka ili drugih lica.

Nadzor nad sudskom upravom

Član 49

Nadzor nad vršenjem poslova sudske uprave vrši Ministarstvo.

U vršenju nadzora Ministarstvo ne može preduzimati radnje kojima se utiče na odlučivanje suda u sudskim predmetima.

Inspekcijski nadzor

Član 50

Ministarstvo, preko pravosudnog inspektora, vrši inspekcijski nadzor u sudovima u odnosu na organizovanje rada u sudovima u skladu sa ovim zakonom, kao i nad primjenom Sudskog poslovnika u dijelu sudske uprave, a naročito u odnosu na:

- 1) slučajnu dodjelu predmeta;
- 2) rad pisarnice i arhive;
- 3) vođenje propisanih službenih evidencija;
- 4) druge poslove vezane za pravilan rad i poslovanje sudske uprave.

Pravosudni inspektor

Član 51

Za pravosudnog inspektora može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove za sudiju Upravnog suda.

Vršenje inspekcijskog nadzora

Član 52

Inspekcijski nadzor sprovodi se u skladu sa godišnjim planom nadzora, koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: ministar pravde) do kraja kalendarske godine za narednu godinu (redovni inspekcijski nadzor).

Godišnji plan nadzora obuhvata i sudove u kojima je, prema rezultatima nadzora sprovedenog tokom kalendarske godine, u narednoj kalendarskoj godini potrebno ponoviti nadzor (kontrolni inspekcijski nadzor).

Godišnji plan nadzora dostavlja se sudovima u kojima će se vršiti nadzor, najkasnije do 31. januara tekuće godine.

Vanredni inspekcijski nadzor u sudu određuje ministar pravde rješenjem, na predlog predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika neposredno višeg suda ili predsjednika Sudskog savjeta.

Rješenje o vanrednom inspekcijskom nadzoru dostavlja se sudu u kojem se vrši nadzor, najkasnije dan prije početka nadzora.

Ministarstvo vrši inspekcijski nadzor povodom pritužbi i predstavki građana koje se odnose na poslove sudske uprave.

Sprovođenje nadzora

Član 53

Inspekcijski nadzor sprovodi se neposrednim uvidom u dokumentaciju, podatke i način rada u sudu, ili uvidom u dostavljenu dokumentaciju i podatke suda.

Predsjednik suda dužan je da omogući nesmetano sprovođenje inspekcijskog nadzora u sudu ili da dostavi traženu dokumentaciju i podatke.

Zapisnik

Član 54

O sprovedenom inspekcijskom nadzoru sačinjava se zapisnik koji sadrži podatke o utvrđenim činjenicama, nepravilnostima i mjerama koje treba preduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i rokove za preduzimanje tih mjera.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavlja se predsjedniku suda.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrde nepravilnosti, predsjednik suda u kojem je izvršen inspekcijski nadzor može se pisano izjasniti na zapisnik, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema.

Zapisnik o sprovedenom inspekcijskom nadzoru i izjašnjenje predsjednika suda u slučaju iz stava 3 ovog člana, dostaviće se predsjedniku neposredno višeg suda, predsjedniku Vrhovnog suda i Sudskom savjetu.

Predsjednik suda dužan je da otkloni utvrđene nepravilnosti u radu sudske uprave, u rokovima određenim u zapisniku o sprovedenom inspekcijskom nadzoru.

O preduzetim mjerama iz stava 5 ovog člana, predsjednik suda dužan je da pisanim putem obavijesti Ministarstvo, predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda i Sudski savjet.

8. Unutrašnja organizacija i sistematizacija

Službenici

Član 55

Potreban broj savjetnika, drugih državnih službenika i namještenika u sudovima, utvrđuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u skladu sa okvirnim mjerila iz člana 29 ovog zakona.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji donosi predsjednik suda, uz saglasnost Vlade Crne Gore, uz prethodno pribavljeno mišljenje Sudskog savjeta, Ministarstva i nadležnih organa, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Sekretar

Član 56

Vrhovni sud ima sekretara koji pomaže predsjedniku Vrhovnog suda u obavljanju poslova sudske uprave.

Sud sa najmanje deset sudija ima sekretara suda koji pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

Sekretar mora da ispunjava uslove utvrđene za savjetnika u tom sudu.

Savjetnici

Član 57

Savjetnik može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je završilo pravni fakultet VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, ima položen pravosudni ispit i ispunjava posebne uslove koji su utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Savjetnik pomaže sudiji u radu, izrađuje nacрте odluka i obavlja samostalno ili pod nadzorom i po uputstvima sudije druge stručne poslove propisane zakonom ili propisima donijetim na osnovu zakona.

Upravitelj sudske pisarnice

Član 58

Upravitelj sudske pisarnice može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je završilo pravni fakultet VI nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava posebne uslove koji su utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Stručna pomoć

Član 59

Predsjednik suda, radi stručne pomoći u radu suda, ukoliko je to potrebno, može angažovati sudiju kojem je prestala funkcija zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju.

Lice iz stava 1 ovog člana, ima pravo na naknadu za rad u visini koju odredi predsjednik suda, a najviše do 80% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini.

Pripravnik

Član 60

Pripravnik u sudu može biti lice koje je završilo pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima.

Na posebne uslove i postupak zasnivanja radnog odnosa, trajanje pripravničkog staža i obuku u toku pripravničkog staža primjenjuje se poseban zakon.

Primjena drugih zakona

Član 61

Na zasnivanje i prestanak radnog odnosa savjetnika, drugih državnih službenika i namještenika u sudu, njihove zarade i ostala prava, obaveze i odgovornosti, uslove za zasnivanje radnog odnosa i uslove za polaganje stručnog ispita, primjenjuju se propisi kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

IV. ODNOS IZMEĐU SUDOVA, SUDOVA I DRUGIH ORGANA I SUDA I STRANAKA

Odnos između sudova

Član 62

Sud je dužan da sudu višeg stepena, na njegov zahtjev, dostavi podatke i obavještenja, kao i da mu omogući neposredan uvid u rad suda, radi praćenja i proučavanja sudske prakse i kontrole rada sudova.

Na sjednici sudskog odjeljenja neposredno višeg suda razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stepena sa područja tog suda.

Poštovanje dostojanstva stranaka

Član 63

Zaposleni u sudu dužni su da se prema svim strankama u sudskim postupcima i ostalim građanima koji se nalaze u sudskoj zgradi ili prisustvuju izvođenju pojedinih radnji u toku sudskog postupka odnose sa poštovanjem.

U slučaju da zaposleni u sudu povrijede dostojanstvo lica iz stava 1 ovog člana, ta lica imaju pravo da se pisanom predstavkom obrate predsjedniku suda.

Pravo na razgledanje spisa

Član 64

Sud je dužan da omogući strankama i njihovim zastupnicima razgledanje, prepisivanje i kopiranje sudskog spisa, odmah po obraćanju, a najkasnije u roku od tri dana.

Stranka ili drugo lice kojem je uskraćeno pravo na razgledanje sudskog spisa ima pravo da se predstavkom obrati predsjedniku suda, koji je dužan da u roku iz stava 1 ovog člana, odluči da se sudski spis stavi na uvid.

Pravila o razgledanju sudskog spisa, troškovima prepisivanja i kopiranja spisa, kao obaveze zaposlenih u sudu, utvrđuju se Sudskim poslovníkom.

Odnos suda prema javnosti

Član 65

Informacije o radu suda daje predsjednik suda, lice iz člana 31 stav 3 ovog zakona ili drugo lice koje odredi predsjednik suda.

Informacije se daju u skladu sa ovim zakonom, Sudskim poslovníkom i zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama.

Informacije koje bi mogle uticati na vođenje sudskog postupka ne mogu se učiniti dostupnim javnosti.

Za potrebe informisanja javnosti u sudovima se može osnovati posebna služba za odnose sa javnošću.

Sudijska toga

Član 66

Sudija sudi u sudijskoj togi.

Izgled i pravila nošenja sudijske toge utvrđuju se Sudskim poslovníkom.

Odnos suda i stranaka

Član 67

Odnos suda i stranaka bliže se uređuje Sudskim poslovníkom.

V. POSLOVI OBEZBJEĐENJA

Organizovanje poslova obezbjeđenja

Član 68

Poslovi obezbjeđenja lica, imovine i objekata sudova obuhvataju sprječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima, objektima i imovini sudova, održavanje reda, sprječavanje unošenja hladnog i vatrenog oružja, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili materija, kao i uništenja ili otuđenja imovine.

Poslove iz stava 1 ovog člana vrše zaposleni u sudu na poslovima obezbjeđenja ili pravna lica ovlašćena za obavljanje poslova zaštite i obezbjeđenja.

U Vrhovnom sudu može se obrazovati služba za poslove sudskog obezbjeđenja za sve sudove.

Uslovi za obavljanje poslova obezbjeđenja

Član 69

Poslove obezbjeđenja sudova može vršiti lice koje, pored opštih uslova propisanih za rad u državnim organima, ispunjava i sljedeće uslove, i to:

- 1) ima III ili IV nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava uslove za držanje i nošenje oružja u skladu sa zakonom kojim se uređuje oružje;
- 2) završilo program obuke za vršenje poslova zaštite;
- 3) u godini koja prethodi godini u kojoj zasniva radni odnos nije kažnjavano za prekršaj javnog reda sa elementima nasilja, za koji je propisana kazna zatvora, prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje oružje ili prekršaj propisan zakonom kojim je uređena zaštita lica i imovine; i
- 4) ne postoje druge okolnosti koje ukazuju na zloupotrebu, odnosno nezakonito vršenje poslova zaštite (češće ili prekomjerno uživanje alkohola, psihoaktivnih supstanci, konfliktno ili incidentno ponašanje).

Prethodnu provjeru ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, vrši organ uprave nadležan za policijske poslove, a po potrebi, i u saradnji sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost, uz saglasnost lica za koje se vrši provjera.

Poslovi obezbjeđenja i ovlašćenja

Član 70

Poslovi obezbjeđenja vrše se upotrebom sredstava prinude, i to: fizičke snage, palice, sredstava za vezivanje, hemijskih sredstava i vatrenog oružja (pištolj).

U vršenju poslova obezbjeđenja, lice koje vrši poslove obezbjeđenja ovlašćeno je da:

- 1) utvrdi identitet lica koja ulaze i izlaze iz suda;
- 2) izvrši pregled lica koja ulaze i izlaze iz suda i njihovih stvari;
- 3) daje upozorenja ili izdaje naređenja;
- 4) zabranjuje ulaz licima koja nose hladno ili vatreno oružje, ili za koja postoji opravdana sumnja da unose opasne materije, osim službenicima koji dolaze u sud radi izvršenja radnih naloga, a kojima je za obavljanje naloženih poslova neophodno oružje ili druge opasne stvari;
- 5) zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela do predaje organu uprave nadležnom za policijske poslove;
- 6) udalji iz suda lica koja ometaju rad suda;
- 7) vrši druge poslove, odnosno izvršava naloge predsjednika suda u vezi sa obezbjeđenjem lica, imovine i objekta suda.

Poslovi obezbjeđenja i ovlašćenja iz st. 1 i 2 ovog člana, vrše se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine.

Nabavka oružja

Član 71

Ako poslove obezbjeđenja vrši službenik obezbjeđenja iz člana 69 ovog zakona, odobrenje za nabavku oružja za to lice pribavlja sud, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oružje, a koje se odnose na izdavanje odorenja za nabavku oružja pravnom licu.

Na održavanje, čuvanje i evidentiranje oružja koje je nabavljeno u skladu sa stavom 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje održavanje, čuvanje i evidentiranje oružja.

Službena legitimacija i uniforma

Član 72

Službenik obezbjeđenja iz člana 69 ovog zakona ima službenu legitimaciju koju izdaje sud, kao i službenu uniformu.

Način izdavanja i obrazac službene legitimacije kao i izgled uniforme iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Zajedničko obezbjeđenje

Član 73

Za poslove obezbjeđenja lica, imovine i objekata iz člana 68 stav 1 ovog zakona, za sudove koja su smješteni u istoj zgradi, kao i za sudove i ržavna tužilaštva koji su smješteni u istoj zgradi može se organizovati zajedničko obavljanje ovih poslova.

VI. FINANSIRANJE RADA SUDOVA I FINANSIJSKO-MATERIJALNO POSLOVANJE U SUDU

Finansijska sredstva za rad sudova

Član 74

Finansijska sredstva za rad sudova obezbjeđuju se u razdjelu budžeta Crne Gore za sudstvo i to kao poseban program za svaki sud pojedinačno.

Sudski savjet dostavlja predlog razdjela budžeta iz stava 1 ovog člana Vladi Crne Gore.

Finansijski nalogodavac u sudu

Član 75

Predsjednik suda je finansijski nalogodavac u sudu.

Sudski depozit

Član 76

U sudskom depozitu čuva se: gotov novac, dragocjenosti, hartije od vrijednosti, štedne knjižice, isprave, druge stvari na osnovu posebne odluke suda (u daljem tekstu: novac i predmeti).

Način prijema, čuvanje, postupanje, izdavanje, kao i postupanje u slučaju protoka roka, novca i predmeta iz stava 1 ovog člana, uređuje se Sudskim poslovnikom.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 77

Okvirna mjerila rada iz člana 29 ovog zakona donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 78

Sudski savjet će, u skladu sa zakonom, donijeti odluku o broju sudija u sudovima, u roku od 15 dana od dana donošenja okvirnih mjerila rada iz člana 77 ovog zakona.

Član 79

Akti o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sudova za prekršaje, odnosno Višeg suda za prekršaje, donijeće se roku od 30 dana od dana izbora predsjednika sudova za prekršaje, odnosno predsjednika Višeg suda za prekršaje.

Član 80

Akti o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Privrednog suda Crne Gore, Višeg suda u Bijelom Polju i Višeg suda u Podgorici donijeće se u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o broju sudija iz člana 78 ovog zakona.

Član 81

Javni oglas za izbor sudija u sudovima za prekršaje i Višem sudu za prekršaje raspisaće se najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke iz člana 78 ovog zakona.

Član 82

Za sudije i predsjednike sudova za prekršaje, odnosno sudije i predsjednika Višeg suda za prekršaje, koji se biraju do 1. januara 2016. godine, mogu biti birana lica koja, pored opštih uslova za rad u državnim organima, ispunjavaju sljedeće uslove:

- 1) u sudu za prekršaje - završen pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, položen pravosudni ispit i četiri godine radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje dvije godine poslije položenog pravosudnog ispita;
- 2) u Višem sudu za prekršaje - završen pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, položen pravosudni ispit i sedam godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje četiri godine poslije položenog pravosudnog ispita.

Član 83

Izbor predsjednika i sudija iz člana 82 ovog zakona izvršiće se po postupku propisanim odredbama Zakona o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 31/12, 46/13 i 51/13), koje se odnose na izbor sudija osnovnih sudova.

Član 84

Danom izbora, u skladu sa čl. 82 i 83 ovog zakona, predsjednika suda i jedne polovine sudija od ukupnog broja mjesta sudija u sudu za prekršaje, odnosno njegovoj područnoj jedinici, koji je utvrđen odlukom o broju sudija iz člana 78 ovog zakona, prestaje funkcija sudija za prekršaje, odnosno predsjednika područnih organa za prekršaje imenovanih u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11, 39/11 i 32/14).

Danom izbora, u skladu sa čl. 82 i 83 ovog zakona, predsjednika suda i jedne polovine sudija od ukupnog broja mjesta sudija u Višem sudu za prekršaje koji je utvrđen odlukom o broju sudija iz člana 78 ovog zakona, prestaje funkcija sudija za prekršaje, odnosno predsjednika Vijeća za prekršaje imenovanih u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11, 39/11 i 32/14).

Sudiji i predsjedniku područnih organa za prekršaje, odnosno sudiji i predsjedniku Vijeća za prekršaje kome prestane funkcija u smislu st. 1 i 2 ovog člana, pripada zarada propisana članom 23

Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika („Službeni list CG”, broj 14/12), za vrijeme od jedne godine po prestanku funkcije.

Član 85

Do donošenja zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru, sudije i predsjednici sudova za prekršaje, imaju pravo na zaradu u visini od 80% zarade sudija osnovnih sudova, odnosno predsjednika osnovnih sudova utvrđenih Zakonom o zaradama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih i ustavnosudskih funkcija („Službeni list RCG”, broj 36/07).

Do donošenja zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru sudije i predsjednik Višeg suda za prekršaje imaju pravo na zaradu u visini 100% zarade sudija osnovnih sudova, odnosno predsjednika osnovnih sudova utvrđenih Zakonom o zaradama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih i ustavnosudskih funkcija („Službeni list RCG”, broj 36/07).

Član 86

Sudovi za prekršaje, odnosno Viši sud za prekršaje, preuzeće predmete koji su u radu kod područnih organa za prekršaje, odnosno Vijeća za prekršaje, u roku od 15 dana od dana izbora predsjednika sudova i sudija u sudovima za prekršaje, odnosno predsjednika suda i sudija u Višem sudu za prekršaje u skladu sa članom 84 st. 1 i 2 ovog zakona.

Ako za određeni sud za prekršaje, odnosno područnu jedinicu nije izabran broj sudija u skladu sa članom 84 stav 1 ovog zakona, predmeti koji su u radu područnih organa za prekršaje nastaviće da rade stvarno i mjesno nadležni područni organi za prekršaje do izbora potrebnog broja sudija u sudovima za prekršaje, odnosno područnim jedinicama.

Ako u Višem sudu za prekršaje nije izabran broj sudija u skladu sa članom 84 stav 2 ovog zakona, predmete koji su u radu Vijeća za prekršaje, kao i predmete koji su iz nadležnosti Vijeća za prekršaje, nastaviće da radi Vijeće za prekršaje do izbora potrebnog broja sudija u Višem sudu za prekršaje.

Član 87

Državne službenike, odnosno namještenike koji su zaposleni u područnim organima za prekršaje, odnosno Vijeću za prekršaje, preuzimaju sudovi za prekršaje, odnosno Viši sud za prekršaje koji u skladu sa propisanom nadležnošću preuzimaju vođenje prekršajnog postupka, i imaju status zaposlenih u tom sudu do raspoređivanja u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji tih sudova.

Državni službenik, odnosno namještenik koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, zato što nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjava uslove stavlja se na raspolaganje i po tom osnovu ostvaruje prava i obaveze u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Član 88

Danom izbora predsjednika i sudija sudova za prekršaje u skladu sa čl. 82, 83 i 84 ovog zakona, opremu i prostor područnih organa za prekršaje preuzeće sudovi za prekršaje u skladu sa stvarnom i mjesnom nadležnošću propisanom članom 9 ovog zakona, kao i utvrđenim potrebama tih sudova.

Danom izbora predsjednika suda i sudija Višeg suda za prekršaje u skladu sa čl. 82, 83 i 84 ovog zakona, opremu i prostor Vijeća za prekršaje preuzeće Viši sud za prekršaje.

Član 89

Sudski savjet će donijeti odluku o premještanju sudija Privrednog suda u Bijelom Polju na slobodna mjesta sudija u drugom sudu, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o broju sudija iz člana 78 ovog zakona.

Član 90

Državni službenici, odnosno namještenici koji su zaposleni u Privrednom sudu u Bijelom Polju, preuzima Privredni sud Crne Gore i imaju status zaposlenih u tom sudu do raspoređivanja u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Privrednog suda Crne Gore.

Državni službenik, odnosno namještenik koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, zato što nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjava uslove stavlja se na raspolaganje i po tom osnovu ostvaruje prava i obaveze u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Član 91

Predmete koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona, u radu Privrednog suda u Bijelom Polju, preuzeće Privredni sud Crne Gore, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 92

Prostor i opremu Privrednog suda u Bijelom Polju preuzeće Osnovni sud u Bijelom polju i Viši sud u Bijelom Polju, u skladu sa utvrđenim potrebama tih sudova.

Član 93

Predmete primljene do dana stupanja na snagu ovog zakona u osnovnim sudovima završiće sudovi nadležni po dosadašnjim propisima, do pravosnažnog okončanja postupka.

Člana 94

Predmete primljene do dana stupanja na snagu ovog zakona u Specijalnom odjeljenju u Višem sudu u Bijelom Polju završiće to odjeljenje do donošenja prvostepene odluke.

Ako poslije stupanja na snagu ovog zakona, prvostepena odluka iz stava 1 ovog člana bude ukinuta, takvi predmeti ustupiće se Specijalnom odjeljenju u Višem sudu u Podgorici.

Član 95

Poslovi obezbjeđenja lica, imovine i objekata u skladu sa čl. 68 do 73 ovog zakona, počće da se obavljaju od 1. jula 2015. godine.

Član 96

Podzakonski akti u skladu sa ovim zakonom donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 97

Odredba člana 99 st. 3 i 4 Zakona o sudovima ("Službeni list RCG", br. 5/02 i 49/04 i "Službeni list CG", br. [22/08](#), [39/11](#) i [46/13](#)), primjenjivaće se do donošenja zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru.

Član 98

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sudovima ("Službeni list RCG", br. 5/02 i 49/04 i "Službeni list CG", br. [22/08](#), [39/11](#) i [46/13](#)), osim odredaba čl. 31 i 32 koje će prestati da važe 1. januara 2016. godine.

Član 99

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ O ODRŽANOJ JAVNOJ RASPRAVI POVODOM NACRTA ZAKONA O SUDOVIMA, NACRTA ZAKONA O SUDSKOM SAVJETU I PRAVIMA I DUŽNOSTIMA SUDIJA I NACRTA ZAKONA O DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU

U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), Ministarstvo pravde organizovalo je javnu raspravu o **Nacrtu Zakona o sudovima, Nacrtu zakona o Sudskom savjetu i Nacrtu Zakona o državnom tužilaštvu.**

Javni poziv za učešće u javnoj raspravi upućen je građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim strankama, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama objavljivanjem na web stranici ministarstva i na portalu e-uprave, dana 10.06.2014. godine. Uz javni poziv, na web stranici ministarstva objavljen je i Program javne rasprave, nacrti zakona sa obrazloženjem i kontakt za ostavljanje primjedbi i sugestija.

Ministar pravde je formirao radnu grupu koja je radila na tekstovima zakona koju su činili :

- predsjednik radne grupe, generalni direktor za pravosuđe g-đa Branka Lakočević,
- sudije Vrhovnog suda, g-din Radule Kojović i g-đa Stanka Vučinić,
- zamjenici Vrhovnog državnog tužioca g-đa Stojanka Radović i g-đa Milja Radović, -
- načelnik direkcije za organizaciju pravosuđa g-đa Nataša Radonjić i
- sekretari Tatjana Radović i Merima Baković, samostalni savjetnici u ministarstvu.

Javna rasprava, u trajanju od 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva, **zaključena je 20. jula 2014. godine** i odvijala se u skladu sa predviđenim Programom javne rasprave i to:

- **27. juna 2014. godine održan je Okrugli sto u Podgorici**, kome su prisustvovali ministar pravde gospodin Duško Marković, generalni direktor za pravosuđe, gospođa Branka Lakočević, predsjednica Vrhovnog suda gospođa Vesna Medenica, i članovi radne grupe, kao i predstavnici Apelacionog suda, Višeg suda u Podgorici, Privrednog suda u Podgorici, Upravnog suda, osnovnih sudova u Podgorici, Danilovgradu, Nikšiću i Cetinju, predsjednik Vijeća za prekršaje, predstavnici područnih organa za prekršaje iz Podgorice, Danilovgrada, Nikšića i Cetinja, zatim predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva-specijalnog odjeljenja, predstavnici Višeg državnog tužilaštva u Podgorici i osnovnih državnih tužilaštava u Podgorici, Cetinju, Nikšiću.

- **1. jula 2014. godine održan je Okrugli sto u Bijelom Polju**, kome su prisustvovali predsjednik i članovi radne grupe, predstavnici osnovnih sudova i državnih tužilaštava i područnih organa za prekršanje iz Pljevalja, Bijelog Polja, Plava, Berana i Rožaja.

- **4. jula 2014. godine održan je Okrugli sto u Baru**, kome su prisustvovali predsjednik i članovi radne grupe, predstavnici osnovnih sudova i državnih tužilaštava i područnih organa za prekršanje iz Bara, Ulcinja, Kotora, Herceg Novog i Budve.

- **10. jula 2014. godine održan je završni Okrugli sto u Podgorici**, kome su prisustvovali ministar pravde gospodin Duško Marković, generalni direktor za pravosuđe, gospođa Branka Lakočević, predsjednica Vrhovnog suda gospođa Vesna Medenica, gospodin Veselin Vučković, vd vrhovnog državnog tužilaštva, članovi radne grupe, eksperti Evropske komisije g-din Luka Perili, g-đa Maša Grgurević Alčin i g-din Mihael Hausner, koji su kroz ekspertske misije pomagali u izradi tekstova zakona, zatim predstavnici pravosudnih organa, međunarodnih organizacija i nevladinog sektora.

Okrugli sto je otvorio **potpredsjednik Vlade i ministar pravde, gospodin Duško Marković**, koji je istakao da je nezavisno pravosuđe prvi i najvažniji garant pravne sigurnosti i bez takvog pravosuđa nema kvalitetnih zakona. *„Izradi ovih zakona pristupili smo veoma studiozno. Osim diskusija koje smo imali sa svim sudijama, državnim tužiocima i sudijama za prekršaje, u dva navrata radne verzije zakona su usaglašavane sa TAIEX ekspertima, koji su i danas ovdje sa nama, i posebno im se zahvaljujem. Poseban doprinos i pomoć u izradi zakona pružio nam je stalni pravni savjetnik u Ministarstvu pravde gospodin Mihael Hausner.“*

Nakon toga, **predsjednica Vrhovnog suda Crne Gore, gospođa Vesna Medenica**, je istakla da integracioni proces Crne Gore u Evropsku uniju i NATO, kao i prevashodna potreba jačanja sistema vladavine prava, nezavisnosti, odgovornosti i nepristrasnosti sudija, nameće obavezu usaglašavanja organskih zakona koji regulišu rad sudstva s evropskim i međunarodnim standardima i nacionalnim strateškim dokumentima. Ona vjeruje da će predložena zakonska rješenja, a prije svega višebrojne ukazane novine, doprinijeti jačanju odgovornosti, transparentnosti i efikasnosti rada crnogorskog sudstva, da će u konačnom dovesti do njegovog usklađivanja s evropskim standardima i jačanja sistema vladavine prava, ali prije svega da će doprinijeti zadovoljstvu korisnika sudskih usluga - crnogorskog građanina, domaće i međunarodne javnosti.

Gospodin Veselin Vučković, vd. vrhovnog državnog tužilaštva istakao je da i pored nesporno uloženog rada radne grupe na izradi radne verzije Zakona o Državnom tužilaštvu, da ima još puno prostora za dogradnju i preciziranje pojedinih odredbi, vodeći računa da na potpun, jasan i cjelovit način, s jedne strane obezbijedi se dogradnja i unaprjeđenje organizacije i rada Državnog tužilaštva, a s druge strane, dosljedno ispoštuju, odnosno očuvaju načela na kojima je saglasno Ustavu Crne Gore izgrađeno i uređeno Državno tužilaštvo, dakle, načela jedinstva i nedjeljivosti Državnog tužilaštva, kako spoljašnjeg tako i unutrašnjeg, načela hijerarhije, devolucije i supstitucije i monokratskog uređenja, što je u punoj saglasnosti sa pravnim standardima o položaju i organizaciji Državnog tužilaštva, koji se danas mogu prepoznati u dokumentima Ujedinjenih Nacija i Savjeta Evrope i na osnovu tih dokumenata, u mišljenjima i preporukama evropskog i međunarodnog udruženja tužilaca, na koje se danas i države članice Evropske Unije oslanjaju u pogledu nezavisnosti nacionalnog pravosuđa.

Nakon uvodnih izlaganja, **generalni direktor za pravosuđe, gospođa Branka Lakočević**, predstavila je radne verzije sva tri zakona ističući najznačajnije novine zakona, kao što su uspostavljanje jedinstvenog sistema izbora sudija i državnih tužilaca na nivou Crne Gore, a na osnovu postupka koji je transparentan i zasnovan na zaslugama, zatim uspostavljanja sistema periodičnog ocjenjivanja rada sudija i državnih tužilaca, uvođenja sistema napredovanja na osnovu rezultata rada i uređenja postupka trajnog upućivanja sudija, odnosno državnog tužioca iz jednog suda u drugi sud odnosno državno tužilaštvo na dobrovoljnoj osnovi, kao i revidiranje postupka disciplinske odgovornosti i sistema disciplinskih prekršaja sudija i državnih tužilaca.

Eksperti Evropske komisije Luka Perili i Maša Grgurevič Alčin istakli su da su radne verzije zakona usklađene sa evropskim i međunarodnim standardima iz oblasti pravosuđa i da predstavljaju dobru osnovu za uspostavljanje vladavine prava. Takođe, pohvalili su saradnju sa članovima radne grupe naglasivši da je bila veoma kvalitetna i plodonosna. Takođe, oni su predstavili preporuku Savjeta Evrope (12) 2010 o nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosuđa, preporuku Savjeta Evrope REC 2010 koja se odnosi na ocjenjivanje i Mišljenje Konsultativnog savjeta evropskih sudija broj 10 koje se odnosi na postupak izbora sudija kao transparentan i jedinstven za cijelu teritoriju Crne Gore.

G-din Luka Perili smatra da je spajanje organa za prekršaje i uvođenje u redovno sudstvo mudar potez. **G-đa Maša Grgurevič Alčin** istakla je da u manjim državama poput Crne Gore, **treba manje specijalizovanih sudova, a više specijalizovanih sudija.**

Gospodin Mihael Hausner, pravni savjetnik u Ministarstvu pravde dao je osvrt na organizaciju i hijerarhijski odnos u državnom tužilaštvu. On je predstavio ulogu rukovodioca državnog tužilaštva, njegova prava i obaveze i rad tužilače uprave, i iznio svoj stav da su predložene novine u skladu sa evropskim standardima.

- 16. jula 2014. održan je sastanak predsjednika i članova radne grupe sa članovima Skupštinskog odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu na kome su iznijeti stavovi odbora i njihovo viđenje tekstova zakona. Članovi odbora pozdravili su inicijativu za održavanje sastanka sa članovima radne grupe u fazi nacрта zakona i smatraju da bi i u buduće ovakva praksa bila dobra.

Ministarstvo pravde je sprovelo javnu raspravu uz tehničku podršku **TAIEX-a i projekta EUROL.**

Na okruglim stolovima i završnoj raspravi u Podgorici je prisustvovalo oko 150 učesnika gdje su date načelne i pojedinačne primjedbe i sugestije, postavljana pitanja i dati komentari, kao i pojašnjenja i odgovori od strane članova radne grupe.

PREGLED PRIMJEDBI I SUGESTIJA

• ZAKON O SUDOVIMA

Kada je u pitanju Nacrt zakona o sudovima, primjedbe i sugestije u najvećoj mjeri odnosile su se na nadležnost sudova za vođenje prekršajnog postupka.

- **Predsjednica Vrhovnog suda g-đa Vesna Medenica** istakla je da Zakon o sudovima uvodi promjenu nadležnosti suda za krivično djelo iz čl. 300 st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore, odnosno predviđa da se svi predmeti droga za ovaj član i stav sada stavljaju u nadležnost osnovnih sudova, a ne u nadležnost višeg suda kakvo je postojeće zakonsko rješenje. Takođe, nadležnost za krivična djela korupcije, organizovanog kriminala ratnih zločina i terorizma predloženim tekstom Zakona biće centralizovana kod Specijalizovanog odeljenja Višeg suda u Podgorici, čime se ide u korak s usvojenim Planom racionalizacije pravosudne mreže.

- Kada je riječ o postupku izbora sudija u osnovnim sudovima isti donosi velike promjene u odnosu na sadašnje zakonsko rješenje. Radna verzija predviđa ključnu promjenu sačinjavanja Plana slobodnih mjesta sudija u svim sudovima koja će biti slobodna u naredne dvije godine i to od strane Sudskog savjeta, do kraja kalendarske godine. Takođe, ocjene na pisanom testu i intervjuu sa kandidatom sada su svega dva kriterijuma za izbor sudija osnovnih sudova, dok se uvode tzv. "sudije na čekanju", odnosno kandidati koje je izabrao Sudski savjet, koji su prošli sada već posebnu inicijalnu obuku i koji će kada se uprazni sudijsko mjesto stupiti na funkciju polaganjem zakletve. Na taj način, a naročito kroz jednogodišnju inicijalnu obuku kandidata koja se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela i koja podrazumijeva i mentorski rad u osnovnom sudu sa najmanje 10 sudija ili sudu u kojem je kandidat za sudiju raspoređen prema programu obuke, vjerujemo da ćemo dobiti najkvalitetnije mlade sudije koji će već prethodno pripremljeni odgovorno vršiti sudijsku funkciju.

- Popunjavanje slobodnih sudijskih mjesta u Upravnom i privrednom sudu i koncentrovanje kriterijuma za izbor u svega dva, rješenja su od kojih očekujemo u budućnosti pozitivna iskustva.

- Kada je u pitanju definisanje pozicije organa za prekršaje, predsjednica Vrhovnog suda, smatra da je dobro da organi za prekršaje budu dio redovnog sudstva, odnosno da budu odjeljenja u sudovima, najprije iz potrebe za racionalizacijom mreže sudova, gdje je težnja za smanjivanjem broja sudova i broja sudija, a ne osnivanje novih sudova, i na specijalizaciji sudija, a ne sudova. Ovo takođe, doprinosi i ekonomičnosti s obzirom na već postojeću mrežu sudova, infrastrukturu, objekte i postojeće administrativne kapacitete, naročito u manjim sudovima.

- **Sudija Apelacionog suda g-din Milivoje Katnić** smatra da je dobro da organi za prekršaje budu dio pravosudnog sistema, ali ne kao dio redovnog sudstva, već da budu

specijalizovani sudovi. On je takođe naveo da se kod vršenja inspekcijskog nadzora ne trebaju uzimati izjašnjenja od predsjednika suda.

- **Predsjednik Vijeća za prekršaje g-din Zoran Živković**, iznio je stav da kada je u pitanju budući status i organizacija organa za prekršaje, oni treba da budu specijalizovani sudovi u sklopu redovnog sudstva. Ovakav stav iznijeli su i drugi predstavnici područnih organa za prekršaje koji su učestvovali u javnoj raspravi u Podgorici, Baru i Bijelom Polju. On smatra da bi uvođenje prekršaja u redovno sudstvo putem osnivanja odjeljenja u okviru postojećih sudova dovelo do toga da osnovni sudovi postanu sudovi „mješovite nadležnosti“, što bi dovelo da ovakva odjeljenja budu sudovi u okviru sudova, takođe, ovakva koncepcija bi dovela do značajnog opeterećenja funkcionisanja redovnih sudova. Predsjednik Područnog organa za prekršaje Berane predložio je da, ako bude odlučeno da se za prekršaje osnivaju specijalizovani sudovi, da sud za prekršaje umjesto u Bijelom Polju bude u Beranama, s obzirom na geografski položaj i činjenicu da se u blizini Berana nalazi 6 opština- Gusinje, Plav, Andrijevica, Petnjica, Rožaje.

- **Sudija Višeg suda u Podgorici g-đa Valentina Pavličić**, smatra da sudije Specijalizovanog odjeljenja za organizovani kriminal i korupciju pri Višem sudu treba da imaju jednak status kao i tužioci u Specijalnom tužilaštvu u pogledu plata i eventualno beneficiranog radnog staža i svega drugog što ide uz njihov rad.

Predsjednik Osnovnog suda u Podgorici, g-din Zoran Radović iznio je svoje mišljenje da je zbog velikog broja predmeta koje u radu imaju organi za prekršaje, nije dobro da se oni pripajaju redovnom sudstvu, već da budu specijalizovani sudovi.

- **Zamjenik specijalnog tužioca, g-din Dražen Burić**, postavio je pitanje ko će sprovoditi obuku u Centru za edukaciju nakon izbora kandidata, i iznio svoj stav da obuka treba da bude prije izbora, za vrijeme pripravnčkog, a ne nakon izbora kandidata za sudiju. Kada je u pitanju krivično djelo zloupotreba službenog položaja, on smatra da treba da bude u nadležnosti Višeg suda, da se Specijalno tužilaštvo ne bi bavilo svakom zloupotrebom službenog položaja, umjesto krivičnim djelima korupcije.

- **Predsjednik Privrednog suda u Bijelom Polju g-din Muzafer Hadžajlić**, smatra da s obzirom da se ovim zakonom ukida Privredni sud u Bijelom Polju, treba osnovati područnu jedinicu u Bijelom Polju. On navodi da Privredni sud u Bijelom Polju pokriva teritoriju za 11 opština na sjeveru. Ukidanjem ovog suda, stvaraju se i veći troškovi privrednih subjekata na sjeveru Crne Gore i umanjuje njihovu dostupnost sudu. Nadalje, on smatra da proširenu sjednicu Vrhovnog suda treba da čini i predsjednik Privrednog suda.

- **Sudija Vrhovnog suda g-din Čedomir Bogićević** dao je primjedbe koje se odnose na osnivanje Suda rada i socijalnog osiguranja i Pomorskog suda, zatim u njegove primjedbe se odnose i na to da ne treba dozvoliti ukidanje Privrednog suda u Bijelom Polju, jer takav akt udaljava privredne subjekte od svog „prirodnog suda“ i otežava im pravo pristupa sudu. On smatra da Vrhovni sud kao najstarija i najslavnija crnogorska ustanova treba da ima zasebnu zgradu i smatra da nije dobro da više sudova bude u istoj zgradi, što su i načela američke pravne judikature. Takođe, navodi da uslovi za izbor sudija treba da su u Zakonu o sudovima, kao svojim matičnim zakonom. Nadalje, navodi da treba ukinuti Apelacioni sud, svu nadležnost dati osnovnim sudovima, i onda bi u prirodnom smislu Viši sudovi postali apelacioni- žalbeni. Kada su u pitanju organi za prekršaje, on smatra da svaka opština treba da ima svoj sud za prekršaje i da oni treba da postoje i u Mojkovcu, Tivtu, Budvi, Šavniku i dr. Reforma ne može biti ukidanja sudova

- **Generalni direktor Ministarstva unutrašnjih poslova g- din Miloš Vukčević**, dao je primjedbe i sugestije koje se odnose na obezbjeđivanje uslova za nesmetan rad sudova i predlažu da, shodno zaključkom Vlade broj 03-10400 od 8.10.2009. i zaključkom Vlade od 08-902/4 od dana 24.04.2014.godine, u sudovima održavanje reda, zaštitu lica i imovine, dostavu i izvršenje, kao i druge poslove propisane zakonom vrši sudska policija, odnosno da Ministarstvo pravde u okviru svoje organizacione strukture formira posebnu organizacionu jedinicu za obezbjeđivanje pravosudnih organa i da se na taj način ovi poslovi izmjestе iz Uprave policije ili da se angažuje zaštita od strane privatnih zaštitarskih firmi.

- **Udruženje sudija Crne Gore** iznijelo je stav da ne podržava da organi za prekršaje postanu dio sudske vlasti, niti reizbor sudija za prekršaje, imajući u vidu da se do sada u radu područnih organa za prekršaje nisu javljali problemi i da bi tako nešto iziskivalo dodatna materijalna sredstva. Nadalje, oni ističu da je udruženje sprovedo anonimnu anketu građana i sudija, koja je pokazala da je 52,9% ispitanika nezadovoljno infrastrukturom i objektima pravosudnih organa, a da 65,7% sudija smatra da im je potreban veći broj saradnika i administrativnog osoblja. Udruženje navodi da podržava stav Vijeća za prekršaje da se osnuju specijalizovani sudovi za prekršaje i u tom smislu smatraju da je bolja opcija ponuđena varijanta II, odnosno osnivanje šest, umjesto tri suda za prekršaje, zbog bržeg postupanja i veće dostupnosti.

- Udruženje sudija smatra da bi trebalo preispitati riješenje koje nudi privredni sud u Bijelom Polju, a koje se ogleda u osnivanju područne jedinice sa troje sudija, i slažu se sa njihovim predlogom da u sastav Proširene sjednice Vrhovnog suda treba da bude uvršten i predsjednik Privrednog suda.

- Kada je u pitanju nadležnost sudova, Udruženje sudija smatra da za krivično djelo Nedorzvoljena proizvodnja, držanje, stavljanje u promet opojnih droga (čl.300 KZ) i osnovni i kvakvalifikovani oblici treba da budu u nadležnosti Višeg suda imajući u vidu prirodu ove inkriminacije i društveni značaj borbe protiv ove pojave, i uspjeh koji u postupanju u ovim predmentima postižu sudije Višeg suda zahvaljujući svom stručnom iskustvu.

- Iz Udruženja sudija naglasili su da se slažu sa predloženim definicijom Načelnog pravnog stava i da se u buduće u praksi mogu očekivati samo pozitivni efekti. Sve druge sugestije koje su došle od strane Udruženja sudija vezane za Zakon o sudovima, bile su tema javne rasprave i radna grupa će ih razmotriti.

- **Akcija za ljudska prava (HRA)** dala je primjedbe koje se odnose na Opšte odredbe zakona i to: na član 3 da se preimenuje naziv člana u „Obaveze sudske vlasti“ s obzirom da se tekst odnosi na obaveze, da se briše član 6 kao suvišan i da se član 9 „Pravo na udruživanje“ izmjesti u Zakon o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija. Takođe, predlažu da se izvrši terminosloška izmjena zakona po uzoru na hrvatski i slovenački koji posebno nabrajaju prava i dužnosti sudija.

Kada su je u pitanju status organa za prekršaje, NVO HRA ističe da je za njih prihvatljiva altrenativa I, odnosno da se postojeći organi za prekršaje ne pripajaju osnovnim sudovima, već da se organizuju kao samostalne sudske jedinice, zbog velikog broja predmeta i opasnosti od zastare što će storiti dodatne probleme.

HRA je dostavila i sugestije koje se odnose na osnivanje Specijalnog suda za umjesto predloženog Specijalizovanog odjeljenja u Višem sudu, zatim predlažu da se, kod odredbi koje se odnose na rukovođenje sudom, predsjednik suda koji ujedno obavlja i sudijsku funkciju uzme u obzir hrvatski zakon koji precizira da se predsjednik suda koji broji više od 20 sudija ne mora da sudi.

Nadalje, HRA ima primjedbu na član 34 stav 2 da se predmeti sudije koji više ne vrši sudijsku funkciju ponovo raspoređuju slučajnom dodjelom predmeta i predlaže da se zakonom propiše nadležnost ministarstva pravde da vrši nadzor u odnosu na sistem slučajne dodjele predmeta. Kada je u pitanju obezbjeđivanje uslova za rad HRA predlaže uvođenje sudske policije.

- **Predstavnik, NVO Građanska alijanska, g-din Siniša Bjeković** dostavio nam je primjedbe i sugestije koje se u najvećoj mjeri odnose na status i organizaciju područnih organa za prekršaje i u tom smislu iznio stav da su oni za opciju da postojeći područni organi steknu status specijalizovanih sudova uz racionalizaciju mreže prekršajnih sudova. Oni smatraju da specifičnost prekršajnog postupka i način rada potpuno odudaraju rada ostalih sudova i da bi svako spajanje donijelo dosta problema. Kada je u pitanju nadležnost osnovnih sudova iz ove NVO smatraju da umjesto „vrši poslove pravne pomoći“ treba da stoji „postupa po zahtjevima za besplatnu pravnu pomoć“. Nadalje, njihove primjedbe se odnose na to da nije dobro da Vlada daje saglasnost na akt o sistematizaciji i unurašnjoj organizaciji sudova, već da bi to isključivo morao raditi Sudski savjet.

- **Poslanica Draginja Vuksanović** iznijela je sugestije u pogledu organizacije organa za prekršaje, pri čemu je istakla da treba da se vodi računa o dostupnosti sudova za prekršaje i ukazala da je za nju prihvatljiva opcija II iz alternative (specijalizovani sudovi). Takođe, ukazala je na još jedan korak racionalizacije- ukidanje Privrednog suda u Bijelom Polju i istakla pitanje šta će biti sa sudijama tog suda. Nadalje, u odnosu na član 34 Nacrta zakona o sudovima, istakla je primjedbu da se metod slučajne dodjele predmeta narušava stavom 2, s obzirom da se mogu dati drugom sudiji koji je godišnjim rasporedom poslova određen da postupa po predmetima iz određene pravne oblasti. Zatim, u članu 36 nije prihvatljivo rješenje da ukoliko na rješenje o oduzimanju dodjeljenog predmeta bude izjavljen prigovor, se ne zadržava izvršenje rješenja, poslanica smatra da je opravdano prigovor ne zadržava izvršenje rješenja samo u pritvorskim predmetima. Takođe, ona je istakla da zauzeti pravni stavovi sjednice sudija, koji su obavezujući, narušavaju načelo nezavisnosti i slobodnog sudijskog uvjerenja

- **Poslanica Marta Šćepanović** ukazala je na potrebu da organi za prekršaje treba da imaju status sudova za prekršaje i da joj je prihvatljiva alternativa, a ne osnovno rješenje da se u okviru osnovnih sudova osnivaju odeljenja za prekršaje. Koncentraciju nadležnosti za krivična djela organizovanog kriminala i korupcije ocjenila je kao dobru u funkciji efikasnosti vođenja postupaka. Nadalje, ona navodi sugestije pravno-tehničke prirode u poglavlju Pravosudna uprava.

- **Poslanica Azra Jasavić** govorila je o prednostima i manama osnovnog rješenja da su prekršaji odjeljenja u okviru osnovnih sudova i predložene alternative da se osnivaju specijalizovani sudovi za prekršaje, i ukazala da prilikom opredjeljivanja za jednu ili drugu opciju treba se voditi računa o potrebama racionalizacije pravaosudne mreže sa jedne strane a sa druge strane o dostupnosti sudova za prekršaje građanima. U odnosu na načelni pravni stav i obaveznost načelnog pravnog stava Opšte sjednice Vrhovnog suda ukazala je da je to ostvarivanje ustavne

nadležnosti Vrhovnog suda da se stara o jedinstvenoj primjeni zakona. U odnosu na član 40 i zauzete prave stavove sjednice sudija ukazačla je da razumije praktičku potrebu obaveznosti ovih stavova ali da se mora voditi računa o onome što je slobodno sudijsko uvjerenje i garancija nezavisnosti sudija i slobodnog sudijskog uvjerenja. A, kada su u pitanju zauzeti pravni stavovi sjednice sudija, smatra da oni moraju biti obavezujući zbog ujednačavanja sudske prakse i da kao takvi ne mogu uticati na slobodno sudijsko uvjerenje i nezavisnost sudije.

Odgovor obrađivača zakona:

- Kada je u pitanju Zakon o sudovima, možemo vidjeti da su se primjedbe i sugestije u najvećem broju odnosile na budući status područnih organa za prekršaje. U tom smislu mogli su se čuti različiti stavovi i mišljenja, počev od Vijeća i područnih organa za prekršaje i nižih sudskih instanci koji zastupaju stanovište da je svrsishodnije osnivati specijalizovane sudove za prekršaje, do stava članova radne grupe i predstavnika Vrhovnog suda koji su za to da se sistem prekršaja uvede u redovno sudstvo, osnivanjem sudskih odjeljenja za prekršaje u osnovnim sudovima.

Imajući u vidu veliki broj komentara, primjedbi i sugestija koje su date na Okruglim stolovima ili koje su pristigle elektronski i poštom od strane stručne javnosti, poslanika, nevladinog sektora, i sagledavajući njihova obrazloženja, obrađivač zakona ih je prihvatio i odlučio se za osnivanje tri specijalizovana suda i to:

- Sud za prekršaje u Bijelom Polju, za teritoriju opština: Bijelo Polje, Andrijevica, Berane, Gusinje, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Pljevlja i Rožaje; sa dvije područne jedinice u:

- Beranama - za teritoriju opštine, Berane, Andrijevica, Gusinje, Petnjica, Plav i Rožaje i

- Pljevljima - za teritoriju opštine Pljevlja i Žabljak;

- Sud za prekršaje u Budvi, za teritoriju opština: Budva, Bar, Kotor, Tivat, Herceg Novi i Ulcinj, sa dvije područne jedinice u:

- Baru - za teritoriju opština Bar i Ulcinj i

- Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi.

- Sud za prekršaje u Podgorici, za teritoriju Glavnog grada Podgorice, Prijestolnice Cetinje i opštine: Danilovgrad, Nikšić, Plužine i Šavnik, sa područnom jedinicom u Nikšiću za teritoriju opštine Nikšić, Plužine i Šavnik.

Nakon završetka javne rasprave i pristizanja svih pismenih komentara, ministarstvo i radna grupa još jednom će razmotriti ovo pitanje, sagledati sve prednosti i mane oba predložena rješenja i uputiti Vladi na odlučivanje.

- Obrađivač nije prihvatio predlog Udruženja sudija CG i predsjednika Privrednog suda u Bijelom Polju, da se u Bijelom Polju osnuje područna jedinica sa troje sudija, imajući u vidu Analizu za potrebe racionalizacije pravosudne mreže koju je Vlada usvojila u februara 2013. godine i

prateći Plan za potrebe racionalizacije pravosudne mreže iz juna 2013. godine koji ukazuju na potrebu izmjene Zakona o sudovima u smislu promjene mjesne nadležnosti privrednih sudova, odnosno potrebe za spajanje dva privredna suda u jedan sa sjedištem u Podgorici. Takođe, njihov predlog da u sastav Proširene sjednice Vrhovnog suda treba da bude uvršten i predsjednik Privrednog suda je prihvaćen.

- Kada je u pitanju status sudija Specijalizovanog odjeljenja za organizovani kriminal i korupciju pri Višem sudu i status državnih tužioca u Specijalnom tužilaštvu u pogledu plata i eventualno beneficiranog radnog staža i svega drugog što ide uz njihov rad, to je regulisano posebnim zakonima. Takođe, pitanje inicijalne edukacije biće razrađeno izmjenama Zakona o edukaciji nosilaca pravosudne funkcije, koje će uslijediti.

- Predlog Ministarstva unutrašnjih poslova koji se odnosi na obezbjeđivanje uslova za rad pravosudnih organa i na održavanje reda, zaštitu lica i imovine je prihvaćen i shodno zaključku Vlade broj 03-10400 od 08.10.2009. godine biće razmatrano kako bi se došlo do najboljeg rješenja kojim se uređuje pitanje obezbjeđenja objekata i lica u sudovima i državnim tužilaštvima. Takođe, sugestija NVO HRA u pogledu osnivanja sudske policije, biće razmatrana kao jedna od opcija za obezbjeđivanje pravosudnih organa.

- Obradivač nije prihvatio sugestiju NVO Građanska alijansa da kod nadležnosti osnovnog suda umjesto „vrši poslove pravne pomoći“ treba da stoji „postupa po zahtjevima za besplatnu pravnu pomoć“, jer se ova odredba odnosi na pružanje pravne pomoći među sudovima. Nadalje, njihova primjedba da nije dobro da Vlada daje saglasnost na akt o sistematizaciji i unurašnjoj organizaciji sudova nije prihvaćena, jer Ministarstvo pravde uređuje organizaciju pravosuđa, prati rad sudova i vrši nadzor nad vršenjem poslova uprave u sudu i smatramo da time ne može uticati na nezavisnost i samostalnost rada sudija.

- U odnosu na primjedbe poslanice Draginje Vuksanović i NVO HRA na član 34 stav 2, smatramo da se ovom odredbom ne narušava metod slučajne dodjele predmeta, iz razloga specijalizacije sudija, kao na primjer sudija za maloljetnike. A, primjedba koja se odnosi na član 36 je prihvaćena, tako da prigovor neće zadržavati izvršenje rješenja samo kada su u pitanju pritvorski predmeti.

Što se tiče sugestije HRA za vršenje nadzora Ministarstva pravde nad sistemom slučajne dodjele predmeta, nije prihvaćena, jer je ona već određena odredbom da ministarstvo vrši inspekcijski nadzor u odnosu na organizovanje rada u sudovima, u skladu sa ovim zakonom i Sudskim poslovníkom, tako da nije potrebno posebno izdvajati slučajnu dodjelu predmeta.

- Kada su u pitanju primjedbe NVO HRA koje se odnose na Opšte odredbe zakona, sve su prihvaćene, tako da je član 3 primenovan u „Sudska vlast“, član 6 je izmjenjen i sada glasi „*Svako ima pravo na nepristrasno suđenje u razumnom roku i da u njegovoj pravnoj stvari, nezavisno od stranaka i svojstva pravne stvari, sudi sudija određen slučajnom dodjelom predmeta*“ i član 9 pravo na udruživanje je izmješten u Zakon o Sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija.

- Predlog NVO HRA za osnivanje Specijalnog suda nije prihvaćena, imajući u vidu potrebu i zahtjeve za racionalizaciju sudske mreže. Smatramo da u ovom trenutku to nije prihvatljivo i iz razloga ekonomičnosti i da će Specijalizovano odjeljenje pri Višem sudu u potpunosti odgovoriti svim obavezama. Kada je u pitanju sugestija da se precizira da predsjednik suda koji ujedno obavlja

i sudijsku funkciju u sudu koji broji više od 20 sudija ne mora da sudi, ukazujemo na to da je ovo već određeno Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za određivanje potrebnog broja sudija i ostalih zaposlenih u sudu, koji predviđa da se predsjedniku suda umanjuju mjerila za sudiju u odnosu na broj sudija suda u kome vrši funkciju.

- Primjedbe sudije Čedomira Bogićevića u pogledu osnivanja novih sudova- za radne sporove i Pomorskog suda nisu prihvaćene, iz razloga što se nije pojavila potreba za istim u pogledu broja predmeta u ovim oblastima, i iz razloga potrebe za smanjenje broja sudova i sudija u Crnoj Gori.

• **ZAKON O SUDSKOM SAVJETU I PRAVIMA I DUŽNOSTIMA SUDIJA**

- **Sudija Apelacionog suda g-din Milivoje Katnić** mišljenja je da kada je u pitanju ponovni izbor članova Sudskog savjeta, oni mogu biti ponovo birani, ali ne uzastopno i da se kod izbora sudija ne uzima u obzir ocjena intervjua, već prosječna ocjena sa fakulteta.

- **Sudija Osnovnog suda u Podgorici g-din Miodrag Pešić** smatra da kod uslova za izbor člana Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova, ne treba da stoji uslov od 5 godina radnog iskustva kao sudija. On smatra da veliki broj sudija osnovnih sudova, oko 45%, koji imaju 5 godina radnog iskustva, ali ne kao sudija, i da oni ne mogu iz tog razloga biti kandidati za člana Sudskog savjeta. Nadalje, on navodi da treba izmijeniti ili upotpuniti član koji se odnosi na odgovornost za štetu koju stranci u postupku prouzrokuju sudija, da se odredi ko pokreće postupak i kako će se njegova odgovornost utvrđivati.

- **Predsjednik Osnovnog suda u Podgorici, g-din Zoran Radović** dao je sugestiju da bi kandidat za sudiju trebalo da zna unaprijed, prilikom samog konkurisanja u koji sud će biti biran, jer će to uticati na porodicu i na njegov privatni život, s obzirom da će morati da bude mobilan i spreman da ide u drugi grad ili regiju da obavlja svoju funkciju.

- **Akcija za ljudska prava (HRA)** dala je primjedbe koje se odnose na terminologiju zakona kada se određuju „prava i dužnosti sudija“ kao što to ima hrvatski zakon, navodeći odredbe hrvatskog zakona koje se odnose na pravo sudije na platu, zdravstveno osiguranje, odmore itd. Takođe, postavljaju pitanje zašto predsjednik Komisije za praćenje Etičkog kodeksa sudija nije iz reda sudija?

HRA takođe predlaže da se doda da članovi Komisije za izbor ne mogu biti kandidati za članove Sudskog savjeta. Kada je u pitanju sastav Sudskog savjeta iz reda sudija, predlažu da se doda uslov koji se odnose na spriječavanje konflikta interesa-odnosno da član Sudskog savjeta ne može biti sudija čiji je bračni drug ili srodnik u pravoj liniji funkcioner političke partije i zabrana predlaganja za člana Sudskog savjeta sudije kome je u poslednjih nekoliko godina izrečena disciplinska mjera ili je ocijenjen kao nezadovoljava. HRA je iznijela i primjedbe i sugestije koje se odnose na izbor članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, predlog za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija, javnost rada Sudskog savjeta, ocjenjivanje i druge o kojima se raspravljalo i na koja su članovi radne grupe dali pojašnjenja tokom javne rasprave.

- **Udruženje sudja Crne Gore** iznijelo je stav da su saglasni sa odredbama koje se odnose na nadležnosti Sudskog savjeta, i pohvalili odredbe koje se odnose na to da će Sudski savjet voditi računa prilikom donošenja odluke o izboru sudija o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda i rodno izbalansiranoj zastupljenosti. Oni smatraju da su

odredbe koje se tiču uslova za izbor sudija i predsjednika sudova dobro postavljene. Kada je u pitanju ocjenjivanje iz udruženja smatraju da je nužnost ocjenjivanja rada sudija nesporna, ali smatraju da bi kod izvora za ocjenjivanje broj predmeta trebao biti određen proporcionalno broju godišnjem zaduženju predmeta, kako bi se stvorila jasna slika i predlažu da taj broj bude 10% od ukupno završenih predmeta, a minimum da bude 6 predmeta odabranih po principu slučajne metode i ličnom izboru sudije.

- **Sudija Vrhovnog suda g-din Čedomir Bogićević** dao je svoje primjedbe koje se između ostalog, odnose na tekst zakletve koji treba preformulisati sa ugrađivanjem riječi „pošteno i pravično“ kako bi se dobilo na autoritetu, svečanosti i ozbiljnosti. On je također naveo da je u zakonu prenaplaštena disciplinska odgovornost sudije i da su prekršaji prestrogi.

- **Poslanica Draginja Vuksanović** ukazala je da sistem napredovanja kako je predviđen zakonom da u Viši, Apelacioni i Vrhovni sud mogu biti izabrani samo sudije sa određenim brojem godina vršenja sudijske funkcije predstavlja previše zatvoren sistem i smatra da bi trebalo predvidjeti uslove da u više sudske instance mogu doći i drugi pravni stručnjaci kao što su profesori, državni tužioci, advokati i sl.

- **Poslanica Marta Šćepanović** je pozdravila ograničenje broja mandata predsjednika sudova kao i to da mogu biti predsjednici sudova samo sudije a ukazala da sistem napredovanja predstavlja zatvaranje sudske grane vlasti. Nadalje, njene sugestije se odnose i na terminologiju kada su i pitanju „prava i dužnosti“ sudija, zatim na članove 43 i 44 koji se odnose na pisano testiranje kandidata po sada važećim propisima i smatra da je to u neku ruku i diskriminacija ovih kandidata.

Kada je u pitanju postupak izbora sudija u osnovnim sudovima, kod intervju, ona predlaže da se u članu 45 stav 2 alineja 4 briše, jer se postavlja pitanje da li su sudije sudskog savjeta kompetentne da ocjenjuju „socijalno razumijevanje uloge sudije u društvu i ekonomskih i društvenih prilika“, obzirom da ovo ipak najbolje procjenjuju lica sa odgovarajućom strukom (psiholozi, sociolozi). Ovo posebno, što se po ovom stavu kandidat se može eliminisati na osnovu nečijeg subjektivnog utiska.

- **Poslanik Vuletić Milorad** ukazao je da se možda još jednom treba razmoriti radno iskustvo za izbor sudija u osnovni sud, a u odnosu na sistem ocjenjivanja smatra da je dobro što će oni koji pokažu dobre rezultate rada imati mogućnost da napreduju u hijerarhijski viši sud a ako to ne žele ostvarit će pravo na uvećanu zaradu. Međutim, on je posebno istakao, s obzirom da sistem ocjenjivanja predstavlja novinu da svi kriterijumi i podkriterijumi trebaju biti jasno formulisani, kao i način sprovođenja ocjenjivanja.

- **Poslanica Azra Jasavić** predložene zakone vidi kao dobre temelje za nezavisno pravosudje i razumije razloge za ovoliki obim promjena u dijelu prvog izbora sudija, uvođenje sistema napredovanja, ocjenjivanja, disciplinske odgovornosti s obzirom na obaveze koje su pred nama. Takođe, posebno je istakla da bi kod vijeća za ocjenjivanje trebalo definisati ko su sudije koje mogu ocojenjivati.

Odgovor obrađivača zakona:

- Primjedbe koje se odnose na uslove za izbor sudija i uslov za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova, nisu prihvaćene. Naime, smatramo da je ocjena intervju sa kandidatom i upoznavanje sa njim, kao i mogućnost postavljanja različitih pitanja, daleko mjerodavnija nego prosječna ocjena sa fakulteta imajući u vidu postojanje

različitih i neujednačenih programa na pravnim fakultetima u Crnoj Gori. Takođe, kod ponovnog izbora, smatramo da, ukoliko je neko savjesno i dobro obavljao svoju funkciju u Sudskom savjetu, ne trebamo mu uskratiti mogućnost da ponovo bude biran, bilo uzastopno ili u nekom drugom vremenskom okviru. Uslov za izbor člana Sudskog savjeta iz reda sudija osnovnih sudova da ima pet godina radnog iskustva kao sudija smatramo opravdanim, s obzirom da se radi o tijelu koje je najznačajnije za pitanja statusa sudija i da je potrebno određeno iskustvo da bi se obavljala tako odgovorna funkcija u Sudskom savjetu.

- Kod odgovornosti za štetu koju je sudija nanio svojim svojim nezakonitim ili nestručnim ili nesavjesnim radom u vršenju sudijske funkcije, primjenjivat će se propisi koju uređuju postupak naknade štete.

- Primjedba da bi kandidat za sudiju trebalo da zna unaprijed u koji sud će biti biran nije osnovana iz razloga što Suski savjet na osnovu Plana slobodnih mjesta raspisuje javni oglas za popunu slobodnih sudijskih mjesta u osnovnim sudovima na nivou Crne Gore. Kandidat tada već zna koja su slobodna sudijska mjesta u Crnoj Gori i konkuriše, a Sudski savjet vrši izbor kandidata za sudiju prema redoslijedu sa rang liste, tako da najbolji kandidat ima prednost prilikom izbora suda u koji će biti raspoređen.

- Predlog sudije Čedomira Bogićevića da se izmjeni tekst zakletve je prihvaćen i tekst zakletve je izmjenjen, a u pogledu disciplinske odgovornosti, ističemo da su disciplinski prekršaji ovim zakonom unaprijeđeni i usaglašeni sa evropskim standardima.

- Kada su u pitanju primjedbe NVO HRA koje se odnose na terminologiju, nisu prihvaćene, jer zakonski tekstovi u Crnoj Gori moraju da budu napisani u skladu sa Nomotehnikom – pravno tehničkim pravilima za izradu propisa. Primjedba NVO HRA, koja se odnosi na sastav i uslove za izbor članova Sudskog savjeta iz reda sudija, obrađivač zakona ne prihvata, jer smatra da su odredbe nacрта usaglašene sa evropskim standardima i da u tom dijelu ne treba intervenisati. Kada je u pitanju sugestija da se zabrani predlaganje za člana Sudskog savjeta sudije koji je bio ocjenjen ocjenom nezadovoljava ili mu je izrečena disciplinska mjera, ona je prihvaćena, i u tekstu zakona je ugrađeno da za člana Sudskog savjeta ne može biti birano lice kome je izrečena disciplinska sankcija i koji je ocjenjen ocjenom nezadovoljava.

- Predsjednik Komisije za praćenje Etičkog kodeksa sudija nije iz reda sudija, zbog toga što su dva člana komisije sudije i zbog potrebe da i neko ko je izvan profesije sagleda pitanja koja se tiču poštovanja etičkih principa.

- Primjedba poslanice Draginje Vuksanović koja se odnosi na sistem napredovanja djelimično je prihvaćena. Naime, obrađivač zakona prihvatio je da u Vrhovni sud mogu biti birani kandidati iz drugih profesija advokati, profesori, državni tužioci koji svojim znanjem mogu dati doprinos posebno kada je u pitanju jedinstvena primjena zakona, dok za Viši i Apelacioni sud s obzirom da su žalbeni sudovi, to nije prihvaćeno.

- Kada su u pitanju primjedbe poslanice Marte Šćepanović, koje su pravno-tehničke prirode za poglavlje „Pravosudna inspekcija“, ističemo da su oni napisani u skladu sa Nomotehnikom – pravno tehničkim pravilima za izradu propisa na koje mišljenje daje Sekretarijat za zakonodavstvo. Nadalje, kada je u pitanju primjedba na članove 43 i 44 u pogledu pisanog testiranja kandidata koji su pravosudni ispt položili po važećim propisima, nije prihvaćena, jer je potrebno naći balans i ujednačiti sistem polaganja ispita po važećim propisima i po novim propisima koji se usaglašavaju sa evropskim standardima.

- Primjedba koja se odnosi na intervju u postupaku izbora sudija u osnovnim sudovima je prihvaćena i izmjenjena, tako da Sudski savjet na intervjuu ocjenjuje „razumijevanje uloge sudije u društvu“, umjesto, kako je do sada bilo „socijalno razumijevanje uloge sudije u društvu i ekonomskih i društvenih prilika“.

- **ZAKON O DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU**

- Viši državni tužilac u Podgorici g-đa Vesna Jovićević naglasila je da kada je u pitanju Zakon o državnom tužilaštvu treba jasno razgraničiti ulogu rukovodioca i zamjenika državnog tužioca.

- Primjedbe zamjenika Osnovnog državnog tužilaštva u Bijlom Polju **Vesne Šćepanović** i **Katarine Kljajević** odnosile su se na to da je predviđena procedura za izbor državnog tužioca u osnovnom državnom tužilaštvu isuviše komplikovana, da podrazumijeva veći broj testova koje treba polagati i da predloženi sistem može destimulisati potencijalne kandidate da uopšte ne konkurišu.

- Predstavnici Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju smatraju da su kriterijumi za izbor tužilaca prestrogi.

- Primjedbe zamjenika Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju **Armina Selmanovića** odnosile su se na to da postoji mogućnost da se predviđeni izvori ocjenjivanja rada državnih tužilaca ne mogu primijeniti na one državne tužioce koji su specijalizovani za rad u određenoj vrsti predmeta.

- Osnovni državni tužilac u Baru **Milenko Magdalinić**, istakao je da treba povećati broj pravosnažno završenih predmeta sa tri na pet u čl. 76 stav 1 al. 1 i 2.

- Primjedbe **generalnog direktora Ministarstva unutrašnjih poslova Miloša Vukčevića** odnosile su se na član 67 radne verzije kojim je predviđena mogućnost upućivanja državnog tužioca u Ministarstvo pravde, Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije ili Sekretarijat Tužilačkog savjeta radi učešća u poslovima tih organa koji se odnose na unaprijeđenje rada Državnog tužilaštva. Naime, sugestija se odnosi na to da je neophodno i veoma korisno propisati mogućnost da državni tužilac, uz njegov pristanak, može biti upućen na rad i u Upravu policije radi učešća u poslovima tog organa koji se odnose na unaprijeđenje saradnje između Državnog tužilaštva i policije. Saradnja državnih tužilaca i policijskih službenika mora se dalje jačati, a jedan od načina je i njihov zajednički rad. Za vrijeme svog rada u policiji državni tužilac bi pomagao policijskim službenicima, prije svega davanjem pravnih savjeta, određivanjem kvalifikacije krivičnog djela, instrukcija u cilju pronalaženja valjanih dokaza, usmjeravao bi njihov rad na terenu, a i sam se upoznao sa policijskim radnjama i tehnikama. Takođe, državni tužilac bi bio uključen i u tzv. operativan rad policije.

- Osnovni državni tužilac u Baru **Milenko Magdalinić**, istakao je da su veoma značajne odredbe zakona koje uvode mogućnost osnivanja službi za javnost u državnim tužilaštvima.

- Zamjenik osnovnog državnog tužioca u Baru **Sladana Španjević**, pozdravila je novinu koja se tiče uvođenja Sekretarijata Tužilačkog savjeta čime će se unaprijediti profesionalno obavljanje

stručnih, finansijskih, administrativnih, informatičkih, analitičkih i drugih poslova Tužilačkog savjeta i poslova od zajedničkog interesa za sva državna tužilaštva.

Odgovor obrađivača zakona:

- Obradač zakona smatra da je jasno razgraničena uloga rukovodioca i zamjenika državnog tužioca. Amandmanima I do XVI na Ustav Crne Gore iz 2013. godine uređena uloga rukovodioca državnog tužilaštva i državnog tužioca, dok se odredbom o odnosima u Državnom tužilaštvu propisuju ovlašćenja vrhovnog državnog tužioca i rukovodioca državnog tužilaštva u smislu preuzimanja ovlašćenja i radnji ili njihovog povjeravanja drugom državnom tužiocu.

- Primjedbe koje se odnose na to da je predviđena procedura za izbor državnog tužioca u osnovnom državnom tužilaštvu isuviše komplikovana, i da predloženi sistem može destimulisati potencijalne kandidate da uopšte ne konkurišu, nisu prihvaćene. Obradač zakona smatra da je predloženo rješenje mnogo jednostavnije od trenutno važeće procedure testiranja kandidata.

- Nakon analize obredbi na koje se odnosi primjedba da postoji mogućnost da se predviđeni izvori ocjenjivanja rada državnih tužilaca ne mogu primijeniti na one državne tužioce koji su specijalizovani za rad u određenoj vrsti predmeta, obrađivač smatra da je potrebno dopuniti predloženo rješenje na način što će se uvesti odredba da ako zbog specijalizacije u radu državni tužilac nema predmete predviđene kao izvore ocjenjivanja rada, shodno će se primjenjivati odredbe o vrsti predmeta u kojima taj državni tužilac postupa, kao i povećati broj pravosnažno završenih predmeta sa tri na pet u čl. 76 stav 1 al. 1 i 2.

- Primjedba generalnog direktora Ministarstva unutrašnjih poslova Miloša Vukčevića nije prihvaćena, imajući u vidu organizaciju i način rada državnih tužilaca i ovlašćenja koja imaju u krivičnom postupku.